

FORSVARET

Forsvarets personell- og vernepliktssenter

1 av 2

Vår saksbehandler

Cathrine Thorshaug-Wang, cthorshaugwan@mil.no
+47 62 51 53 01, 0500 5301
FPVS/PLAN-A-U-AVD/VPL-SEK

Vår dato

2015-11-20

Vår referanse

2015/043502-001/FORSVARET/ 530

Tidligere dato**Tidligere referanse****Til**

FST/STAB/LSS/RE

Kopi til

Presisering av gjeldende bestemmelser vedrørende innsynsrett regulert i BUV del III, kapittel 1.

1 Bakgrunn

FPVS får med jevne mellomrom henvendelser fra foresatte til utskrivningspliktige (UPL'er) hvor de krever innsyn i opplysninger fra Forsvarets registre, registrert på barn de er foresatte for. UPL'er er i mange tilfeller under 18 år, og det er derfor kommet behov for en presisering av Forsvarets praksis når det gjelder innsynsretten for foresatte.

2 Drøfting

2.1 Relevante bestemmelser

BUV del III kapittel 1 omhandler forvaltning av utskrivningspliktige, vernepliktige og tjenestepliktige. I punkt 1.7.3 presiseres følgende:

«Innsynsretten til personopplysningene kan KUN anvendes av den person som selv er registrert i personregisteret, og opplysningene kan KUN gis til denne personen».

Lovgivningen gir ingen klare aldersgrenser for når en person har krav på personvern i form av at foresattes innsynsrett begrenses. Personopplysningsloven § 18 som omhandler rett til innsyn, fremgår ingen differensiering med bakgrunn i alder. I enkelte tolkningsuttalelser av paragrafens 3. ledd, tolkes denne slik at barn over 15 år normalt kun selv har innsyn, men at foresatte har rett til innsyn dersom innsynet er nødvendig for å ivareta foreldreansvaret. Aldersgrensen på 15 år samsvarer med gjeldende praksis i flere deler av samfunnet når det gjelder sensitiv informasjon. I enkelte tilfeller også ved lavere alder avhengig av typen informasjon.

2.2 Vurdering

Norske statsborgere er utskrivningspliktige fra og med det året de fyller 18 år, jf. vernepliktforskriften § 12-1. Dette innebærer blant annet at de er pliktig til å svare på de henvendelsene de får fra Forsvaret, og gi de opplysningene som blir avkrevd dem. Egenerklæringen til sesjon del 1 sendes ut på slutten av det året de utskrivningspliktige fyller 17 år. Det vil i praksis si at en del av UPL'ene er under 18 år en periode, avhengig av når på året de fyller 18 år.

Forsvarets praksis er at vi forholder oss til de utskrivningspliktige som myndige personer, selv om de er under 18 år. Det er bare den som er registret som har innsynsrett til opplysninger som er registrert om

Postadresse

Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer
Norge

Besøksadresse

Storhamargata 100
2315 HAMAR
Norge

Sivil telefon/telefaks

/

Militær telefon/telefaks

99/0500 3699

Epost/ Internett

forsvaret@mil.no
www.forsvaret.no

Vedlegg**Organisasjonsnummer**

NO 986 105 174 MVA

seg selv, jf. BUV del III kapittel 1 punkt 1.7.3. Dette betyr at foresatte for den registrerte ikke har innsynsrett til disse opplysningene.

I tilfeller hvor det er avdekket alvorlige forhold, som for eksempel bruk av narkotika, vil det være naturlig å stille spørsmål hvorvidt slike forhold kommer inn under opplysninger som er nødvendig for å kunne ivareta foreldreansvaret, ref. tolkningsuttalelse til personvernloven beskrevet innledningsvis. Her er det gjort en vurdering hvor konklusjonen er at en slik innsynsrett, med stor sannsynlighet, vil føre til at den utskrivningspliktige vil avstå fra å opplyse om forhold som er av vesentlig betydning for Forsvaret i vurderingen av skikkethet for tjeneste. Dette vil i neste omgang kunne utgjøre en sikkerhetsrisiko for medsoldater og Forsvaret.

Et annet vesentlig moment i denne vurderingen er UPL'ens alder. Da dette gjelder personer over 17 år betyr det i praksis at det er under ett år til de fyller 18 år og de foresattes foreldreansvar ikke lenger kan vektlegges. Med bakgrunn i dette er hensynet til at Forsvaret skal få inn korrekt informasjon om den enkelte, samt personvernet for den utskrivningspliktige, funnet å veie tyngre enn å imøtekomme de foresattes ønske om informasjon.

Tilsvarende praksis gjelder for lærlinger i Forsvaret under 18 år.

3 Konklusjon

Forsvaret skal forholde seg til de utskrivningspliktige og lærlinger under 18 år som myndige personer, selv om de er under 18 år.

Jan Erik Thoresen
brigader
sjef Forsvarets personell- og
vernepliktssenter
